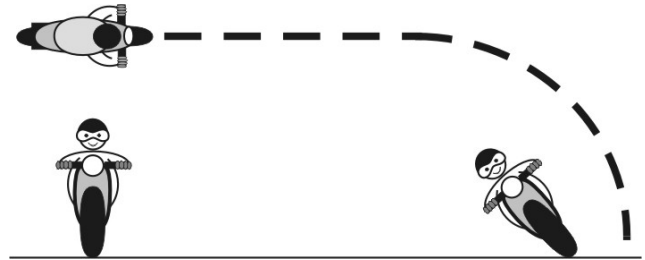

DINAMIKA – Sile pri kroženju

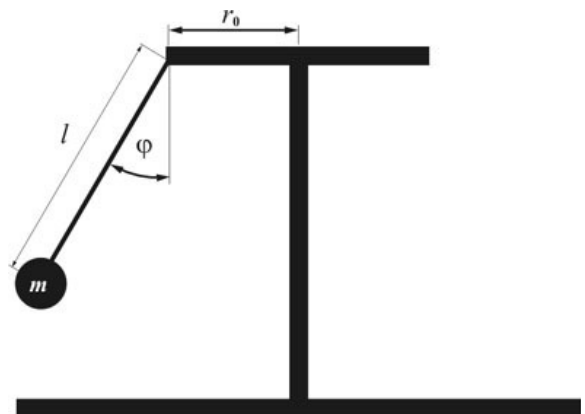
1. Z vodo napolnjeno vedro vrtimo po krogu v navpični ravnini s polmerom $R=40$ cm. S koliko vrtljaji na sekundo moramo vrteti, da voda ne bo iztekla? ($0,8 \text{ s}^{-1}$)

2. Motorist se pelje s hitrostjo 144 km/h . Pred ovinkom z radijem 60 m zavira s konstantnim pojemkom 5 m/s^2 , v ovinku pa ima stalno hitrost. Koefficient trenja med kolesom in podlago je $0,6$. Koliko metrov pred ovinkom mora začeti motorist zavirati, da pri vožnji skozi ovinek ne zdrsne? (124 m)

$$\begin{aligned} \text{V ovinku velja} \quad & F_r = ma_r \\ & k_t mg = mv^2/r \Rightarrow v = \sqrt{k_t gr} \\ \text{Pred ovinkom} \quad & v^2 = v_0^2 - 2as \Rightarrow \\ & s = (v_0^2 - v^2)/2a = (v_0^2 - k_t gr)/2a = 124 \text{ m} \end{aligned}$$

3. Vrtiljak prikazan na sliki se začne vrteti s konstantnim kotnim pospeškom $\alpha=0,1 \text{ rad/s}^2$. Po kolikšnem času bo $l=5 \text{ m}$ dolga vrvica oklepala kot $\varphi=30^\circ$ glede na navpičnico? Ročica vrtljaka je $r_0=2 \text{ m}$. ($11,2 \text{ s}$)

4. Majhen predmet položimo na vodoravno ploščo 80 cm od osi. Plošča se začne vrteti enakomerno pospešeno s kotnim pospeškom 2 s^{-2} . Za kolik kot se zavrti plošča, ko predmet zdrsne? Koefficient lepenja je $0,4$. (64°)

5. Na kolikšni višini se nahaja geostacionarni satelit? (36000 km)